

Nincs romantika a kikötőben

A narancs, amivel kínálnak jóízű, Riekából érkezett, s a targoncások, ahogy kirakják már rá sem tudnak nézni. Egy vonat tolat el mögöttünk. Rajta nagy 20 tonnás konténerek és csak hosszú nézelődés után látjuk meg végre a vizet, ahol az óriás markoló foszfátot rak ki a szovjet uszályból.

A Csepeli szabadkikötő a Duna középső szakaszának legnagyobb víziállomása és ma már forgalmának jelentős részét úgy bonyolítja le, hogy alig van köze vízhez. Két éve, hogy a Duna-tengerjáró hajók már nem hagyják el a tengert, a torkolati kikötőkben kirakott árukat vasúton hozzák Magyarországra. A tengerjáró hajók így nagyobb forgalmat bonyolíthatnak le és méretük is növelhető. A dunai hajóforgalom kiszolgálása mellett a kikötőt tranzitraktárnak is használják. A forgalom nagy. Tavaly több mint egymillió hatszáz ezer tonna árut mozgattak meg Csepelen, s ez pedig 160 ezer vagonnak felel meg — tekintélyes mennyiség. A tavaszi napsütés kellemesebbé teszi a munkát, de sok változást nem hozott, mert amint a kikötő főnöke, Kiss János üzemigazgató megjegyzi: enyhe telünk volt, s így forgalmuk alig maradt el az év többi szakában megszokottól.

MATRÓZKOC-S-MÁK HELYETT DARUK

A Csepeli kikötő 1928-ban épült. Két kereskedelmi medencéből áll, amelyeknek együttes víztükre 200 ezer négyzetméter nagyságú. Raktárterülete csaknem 100 ezer négyzetméter, s üzemeltetnek egy jelentős befogadóképességű hűtőházat is.

A kikötő szót hallva romantikát sejtet a képzeletünk, de itt még matrózt is alig látni, nemhogy matrózokcsomát. (A hajóshagomány azért nem halt ki, mert kísérem, Szelvényi Imre elárulja, hogy ha a pesti Duna-parton levő Matrózcsárda előtt uszály horgonyoz, akkor az nem feltétlenül azt jelenti, hogy kevés a hely a Csepeli-kikötőben.) A kikötő

munkaterület, ahol jelenleg a rakodási feladatoknak csaknem 100 százalékát gépekkel végzik: hatalmas daruk, ferge targoncák cipelik a terhet, rakják ki-be az uszályokat, vagonokat és kamionokat.

Két éve létesült új színt foltja a Csepeli kikötőnek a konténerterminál. A rakpart végén elhelyezkedő részleg 80 millió forintos beruházással épült. A konténerterminál elnevezés arra utal, hogy ezeket a korszerű szállítóeszközöket a fuvarozók itt tárolják két szállítási feladat teljesítése között. Ma még több a külföldi jelzésekkel ellátott konténer, mint a hazai, s ha magyar konténereket hoznak azok is gyakran áruként, nem szállítóeszközként szerepelnek a nyilvántartásban. A Magyar Hajó- és Darugár Váci gyárában készülő konténerek jó részét ugyanis exportálják.

JELEZ A KÁVÉKÉSZLET

A csepeli konténerterminál elhelyezkedése növekvő forgalmát. Vízi út mellett és ugyanakkor vasúti, valamint közúti csomópontban fekszik. Így jól megfelel az áruszállítás követelményeinek. 1972-ben még csak 2800 konténer mozgattak itt, tavaly már 5600-at, az idén pedig 8—10 ezerre számítanak. A forgalom növelésének az a feltétele, hogy Magyarországon és a környező szocialista országokban egyaránt újabb konténerterminálok épüljenek, mivel a nagyméretű szállítóládák kezeléséhez speciális emelőberendezések szükségesek. Jelenleg a Duna mellett csak Regensburgnál van konténerek kezelésére alkalmas kikötő, de már épül a belgrádi, s a bolgárok is tervezik saját konténerállomásuk létrehozását, így a forgalom a további években még jobban emelkedhet.

A három közlekedési ágazat — folyamhajózás, közúti és vasúti szállítás —, és a hozzájáruló negyedik, a Duna-tengerhajózás, állandó kirendeltséget tart itt Csepelen. A MÁV például

évente 10 ezer vagon árut szállít a kikötőbe, illetve a kikötőből, a közúti szállítók pedig több mint 300 ezer tonnát. Legnagyobb ügyfelük a METALIMPEX Külkereskedelmi Vállalat, amely vasárakkal kereskedik és a kikötő forgalmának mintegy felét bonyolítja. Irodát üzemeltet a helyszínen a gyógyszerrel kereskedő MEDIMPEX és a kávécsomagoló COMPACT is.

Jelenleg 12—14 ezer tonna kávé van a kikötő raktáiraiban. Ennél kevesebb mennyiséget nem tárolnak, de ha az árak csökkennek a világpiacon, akkor megtöltik a raktárakat. Sajnos, az utóbbi időben nem volt ilyen — jegyzi meg —, emelkednek a kávéárak, s ezért mindig csak annyit vásárolnak, amennyi a szükséglet.

NARANCS A KARANTÉNBA

Fontos feladatot tölt be a kikötőben az Országos Nővényegészségügyi Állomás kirendeltsége. Engedélyük nélkül külföldről származó áru nem kerülhet forgalomba. A gondos vizsgálatokat a megérkezés után nyomban elvégzik, de vannak olyan áruk, amelyek karanténba kerülnek. A narancs is ilyen. 21 napig tárolni kell, s ekkor ismét ellenőrzik, mivel egyes fertőzések csak ennyi idő után észlelhetők a gyümölcsön.

Papírbálákat emel egy daru az uszályba, amely a Szovjetunióból hozott foszfátot, s most a Csepeli Papírgyár termékét viszi tovább bécsi megrendelőjéhez.

— Számítógéppel szeretnénk a forgalmunkat tervezni — mondja a kísérőm, s így elejté veszi annak, hogy valamifajta romantikus hajósmesével búcsúzzunk a tavaszi kikötőtől.

Benedek B. István

A munkapad mellől indulnak

Tanúja voltam egy jelenetnek, amikor egy munkás „betanított” egy gépet. Drága, bonyolult automata előtt állt az esztergályos, a mérnökök, a matematikusok vették körül, amint dolgozott. A munkadarab forgott, a kés mara az anyagot, úgy ahogy az esztergályos parancsolta, de közben egy magnetofonszerű szerkezet is működött a gép mellett. Ahogy az esztergályos elkészült, ellépett a masina mellől, valaki a magnetofonhoz nyúlt, visszatekerte a szalagot, s aztán bekapcsolta a készüléket, és ekkor — zene helyett — úgy „szólt meg” az automata, hogy lépésről lépésre leutánozta azokat a műveleteket, amelyeket korábban esztergályosunk végzett.

Ezt az eljárást nem olyan régóta alkalmazták. Érdekesége, hogy korábban pontos, számítási módszerekkel egyeztetkez helyettesíteni az embert, és a programot diktáló mágnesszalagot aprólékos és nagyon hosszadalmas munkával készítették. Most egy ügyes munkás, percekre lerövidítheti a programozást, s így sokkal hatásosabb az automata is.

Korunkban, amikor egyre bonyolultabb gépek szolgálják az embert, könnyen elterjedhet egy olyan elmélet, amely szerint a varázsló tudósok, a precíz mérnökök és a hidegen logikus matematikusok veszik át a vezető szerepet, azok, akik emberek helyett gépek után áhítoznak. A szalagvezérléses esztergálgép „betanításának” példája nem az egyetlen, amely rácsafol erre. Igaz, hogy az egyre nagyobb igényekkel fellépő ember nem lehet meg a bonyolult gépek nélkül, de az még inkább igaz, hogy az embert szolgáló gépek, mind képzetesebb, ügyesebb irányítókát kívánnak.

A munkások nélkülözhetetlenek a termelésben, ezt mindenki elismeri. Miért mégis, hogy sokak körében a munkaspálya nem jelent tekintélyt. Evezredes örökség terhe ez, s fontos feladatunk, hogy szívós munkával napról napra csökkentjük ennek hatását.

Jelenthet-e a munkaspálya karriert? A munkások más szót használnak ugyan, de saját előrejutásuk lehetőségeit értékelve, nagyon jól tudják, hogy mit lehet elérni a munkapaduk mellett.

Jól ismerem egy javítóműhelyt, ahol egy nagy gyár gépeit tartják karban. Több mint száz lakatos és forgácsoló szakmunkás dolgozik ott. A művezető egy öreg szaki, aki már akkor sem volt fiatal, amikor elvégezte az esti technikumot. Ha behoznak egy gépet javításra, ő az első,

aki szétszedésébe kezd. Nos, ez a művezető jól ismeri az embereket. Amint nézi a feladatot, név szerint hívja azokat a szakikat, akik javítani fogják. Mindenki tudja, hogy ha nagyon bonyolult a munka, akkor ki kapja a megbízást. Így megy ez már évek óta. Szinte havonta megcsik azonban, hogy egy „új fiút” szólít a munkához a mester, s ilyenkor az büszkén körbenéz, mert a megbízás azt jelenti, hogy a főnök, szaktársnak ismerte el őt is.

A géplakatos, esztergályos, szerszámkészítő szakmák „elit” foglalkozásnak számítanak a munkáshierarchiában. De mi van például azokkal a munkásnőkkel, akik a présgépek hosszú sora mellett ülnek végig a nyolc órát, és a gépies adagoláson, pedályomogatókon kívül más dolgot látszólag nem akad? Mi van a futószalag mellett dolgozókkal, akiknek a szalag sebessége és társaik becsúgya diktálja az iramot.

Ha a szalag mellett ülőket együttesen nézzük, nem kapunk választ kérdésünkre, hiszen a siker azokra vár, akik előre akarnak jutni. Az emberek képességei, érdeklődési körei különbözőek. Van, aki csak azzal törődik, hogy letegyen a nyolc órája, és nem is érdekli, hogy mit csinál. A „karrier” lehetőséget jelent, amelynek nagyon sok fajtája van. Ha egy munkásfiatal úgy ítéli meg a jövőjét, hogy nek az egyetemen a helye, akkor csak rajta múlik, hogy bejut oda, vagy nem.

A munkásfiatalok továbbtanulását segítő párt- és kormányhatározatok az utóbbi időben még a korábbinál is hatékonyabb segítséget adnak a műhelyek legjobbjainak a továbbtanuláshoz. Lehet, hogy nem mindenkinek tetszik az a döntés például, hogy a tehetséges szakmunkások érettségi nélkül is az egyetemre juthatnak. De akiknek nem tetszik, azok nem tudják, hogy milyen erős oktató-nevelő ereje van a gyárnak.

A műhelyek színes világában gyakori kép, amint egy öreg szaki ott áll fiatal társa mellett és oktatja, van, aki elutasítja az öregek segítségét, van, aki hallgat rájuk. Itt húzódik a választóvonal. A figyelők jó úton indulnak, a felémelkedés útján. Vezethet ez az út egyetemre, de vezethet a modern gépek felé, a művezetői poszthoz, vagy „csak” ahhoz, hogy mindennap megismétlődő jó érzéshez, hogy szükség van a munkájára és szívesen is végzi azt.

B. J.

Nagyobb társadalmi megbecsülést a családoknak, az anyáknak

Ülésezett az Országos Nőtanács

Csütörtökön a Parlament vadásztermében ülést tartott a Magyar Nők Országos Tanácsa. Az elnökségben foglaltak helyet: Jakab Sándor, az MSZMP KB tagja, a Központi Bizottság osztályvezetője, Keserű Jánosné könnnyüpari miniszter, Erdei Lászlóné, a MNOT elnöke, Fekete Jánosné és Markoldi Mihályné, a MNOT alelnökei, Sebestyén Nándorné, az Országos Béketanács főtájtára is. Markovics Lászlóné, a Nőtanács elnökségének tagja üdvözölte a résztvevőket, köztük a Nőtanács vendégeként hazánk-

ban tartózkodó amerikai, ciprusi, iraki, indiai és japán nősövetségek küldötteit.

Elsőként Sebestyén Nándorné emlékezett meg a nemzetközi és a magyar békekemogalom 25. évfordulójáról. Tolmácsolta az Országos Béketanács elnökségének köszönetét a Nőtanács, az egész magyar nőtársadalom eddigi támogatásáért. Végeztül átnyújtotta Erdei Lászlónának az Országos Béketanács emléklapját.

Ezt követően a tanácsülésen részt vevő külföldi delegátusok kaptak szót. Felszólalt Sara Reddi, a Nemzetközi Demokratikus Nősövetség indiai titkára is.

A Nőtanács a továbbiakban — az elnökség előterjesztése alapján — megtárgyalta a legutóbbi tanácsülés óta végzett munkáról szóló beszámolót. A jelentés kiemeli, hogy a Magyar Nők Országos Tanácsa az eltelt időszakban tovább munkálkodott a X. pártkongresszus határozatainak megvalósításán. Továbbra is legfőbb feladatának tekinti, hogy a propaganda- és a tömegtájékoztatás, a felvilágosítás és a tudatformálás eszközeivel elősegítse a gyerekeket nevelő családok és az anyák társadalmi megbecsülését. A népesedéspolitikai határozat megismertetésében aktív szerepet vállalt a Nőtanács.

A pedagógusnap alkalmából:

Kitüntetések adtak át

A közelgő pedagógusnap alkalmából a felsőfokú tanintézmények oktatóit és dolgozóit köszöntötte, majd kitüntetések adtak át dr. Polinszky Károly művelődésügyi miniszter csütörtökön, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen megtartott ünnepségen.

A József Attila Tudományegyetem több oktatóját, dolgozóját is kitüntették. Az Oktatásügyi Kiváló

Dolgozója lett dr. Both Ödön tanszékvezető docens, dr. Kovács István tanszékvezető egyetemi tanár, dr. Mikola Tibor adjunktus, dr. Kozma László docens, dr. Kaposi Márton adjunktus. Miniszteri dicséretben részesült Király Jánosné főelőadó. Az egyetem új kiváló dolgozóit: dr. Németh Józsefné titkárát, Császár Istvánné előadó, Halva Béláné hivatalsegédjét.

Jó munkát végeztek a propagandisták

Tegnap, csütörtökön délután a Tisza Szálló koncerttermében tartotta a Szeged városi pártbizottság propaganda- és művelődésügyi osztálya az 1973—74-es pártoktatási év ünnepélyes zárását, amelyre a pártbizottság vezetője, a városi pártbizottság titkára és Szabó G. László, a propaganda- és művelődésügyi osztály vezetője,

Baranyi Istvánné megnyitotta szavai után dr. Varga Dezső értékelte az elmúlt pártoktatási évet. Kiemelte, hogy a város 370 alapszervezetének propagandistái jó munkát végeztek, a szervezésben is, de jórészt az ő munkájukon múlott, hogy az idei tanévben 800 hallgató sikeresen vizsgázott, és az előző éveknel kevesebb volt a hiányzás. Ezért a városi pártbizottság köszönetét fejezte ki a pártmunkásoknak.

Szakszervezeti jubileum

Az Élelmezési-, Dohány-Vendéglátóipari és Rokonszakmabeli Dolgozók Nemzetközi Szövetségének VI. nemzetközi konferenciája csütörtökön Budapesten, az Építők Rózsa Ferenc művelődési házában folytatta tevékenységét. Az értekezle-

ten felszólt Pierre Genso-us, a Szakszervezeti Világszövetség főtájtára.

Dr. Tamás László, az ÉDOSZ főtájtára felszólalásában méltatta a fennállásának negyedszázados évfordulóját ünneplő nemzetközi szövetség tevékenységét.